ภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง The Little Nyonya บ้าบ๋า ย่าหยา รักยิ่งใหญ่จากใจดวงน้อย《小娘惹》

ศิวพร หนูแก้ว[1] สมรักษ์ ชัยสิงห์กานานนท์*[2]

The Reflection of Women's Roles and Marriage Culture through the Perspective of 3 Generations of Female Characters in “The Little Nyonya”

Siwaporn Nookaew[1] Somrak Chaisingkananont*[2]

Received 10/04/2023, Revised 27/06/2023, Accepted 23/07/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง The Little Nyonya บ้าบ๋า ย่าหยา รักยิ่งใหญ่จากใจดวงน้อย《小娘惹》ที่เล่าถึงสังคมเปอรานากันหรือบ้าบ๋า ย่าหยาที่อาศัยอยู่ในแถบมะละกา และสิงคโปร์ในช่วงศตวรรษที่20 ซึ่ง “บ้าบ๋า ย่าหยา” เป็นคำที่ใช้เรียกสายเลือด ลูกผสมระหว่างมลายูและจีน “บ้าบ๋า” เป็นคำเรียกเพศชาย และ “ย่าหยา” เป็นคำเรียกเพศหญิง โดยวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง สตรีนิยม บทบาทและพิธีกรรมการแต่งงานแบบบ้าบ๋า ย่าหยา มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์

จากการศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ผู้วิจัยพบว่าตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1, 2 และ 3 มีมุมมองเรื่องการแต่งงานที่แตกต่างกัน ตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1 มีความเชื่อว่าการแต่งงานสำคัญต่อผู้หญิง และคนในครอบครัวเป็นผู้จัดหาคู่ครองให้ และการแต่งงานแบบบ้าบ๋าย่าหยามีพิธีกรรมที่เคร่งครัดหลายขั้นตอนจะต้องปฏิบัติและยึดถือเป็นขนบธรรมเนียมเหล่านั้น ตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 2 ยังมีความเชื่อว่าการแต่งงานสำคัญต่อผู้หญิงและครอบครัว ถึงแม้ว่ามีทัศนคติที่ขัดแย้งกับการที่คนในครอบครัวเป็นผู้จัดหาคู่ครองให้ แต่ยังไม่มีความกล้าที่จะโต้แย้ง และตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 3 มีความกล้าที่จะโต้แย้งกับการแต่งงานแบบดั้งเดิมของบ้าบ๋า ย่าหยาที่ต้องพิสูจน์ถึงความบริสุทธิ์ของผู้หญิง หรือการที่ผู้หญิงต้องเก็บตัวอยู่เพื่อจัดการแค่งานในบ้าน ผู้หญิงรุ่นนี้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการแต่งงานที่หวังพึ่งพาสามีแต่ให้ความสำคัญกับความอิสระ เท่าเทียมกันในสังคม การแต่งงานและการใช้ชีวิตคู่ที่เต็มใจกันทั้งสองฝ่าย

[1] สำนักวิชาศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
School of Liberal Arts, Walailak University
[2] สำนักวิชาศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
School of Liberal Arts, Walailak University
* Corresponding: E-mail: somrakmam@gmail.com

คำสำคัญ : ภาพสะท้อน บทบาทผู้หญิง วัฒนธรรมบ้าบ๋า-ย่าหยา การแต่งงาน มุมมอง ละครชุดจีน

Abstract

This research aims to study the reflections of women's roles and marriage culture through the perspectives of three generations of female characters in the Chinese drama “The Little Nyonya” which tells about Peranakan society or Baba Yaya living in the Malacca area and Singapore during the 20th century, Baba Yaya is a term used for Malay and Chinese hybrid bloodlines. Baba is a masculine term and Yaya is a female term. In this research using the concepts of narrative, feminism, roles, and wedding rituals in the Baba Yaya style as a guideline for analysis.

From the study of the reflection of women's roles and marriage culture through the perspective of 3 generations of female characters in “The Little Nyonya”, the researcher found that a first, second, and third-generation female characters have different views on marriage. The first-generation female characters believe that marriage is important. Family members provided a partner for them and a crazy marriage Baba Yaya has many strict rituals that must be practiced and adhered to as those traditions. The second-generation female characters also believe that marriage is important to women and families. Although there are conflict attitudes toward the family's mate procurement but they still don't have the courage to argue. The third-generation female characters have the courage to argue with Baba Yaya's traditional marriage such as Yaya having to prove a woman's virginity or in fact that women are only stay in home to handle household work. Women in this generation don’t pay much attention to a marriage that rely on the husband. Instead, they emphasize independence, equality and build a family by their both willing.

Keywords: reflections, women roles, Baba-Yaya culture, marriage, perspective, Chinese drama series

บทนำ

"วัฒนธรรม" เป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สืบทอดกันมา ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามยุคสมัย ความเหมาะสม และสภาพความเป็นอยู่ที่ต่างกัน ส่งผลให้ในแต่ละพื้นที่ ในแต่ละประเทศมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน เช่นเดียวกับจีนโพ้นทะเล ชาวจีนผู้อพยพออกนอกประเทศจีนเพื่อหนีภัยสงครามและความอดอยาก กระจัดกระจายไปอยู่ตามประเทศต่างๆในหลายภูมิภาค เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 19-20 พบว่าโดยส่วนใหญ่ยังคงมีความผูกพันกับแผ่นดินจีนด้วยสายใยของแซ่ตระกูล และมีบทบาทสนับสนุนการปฏิวัติจีน รวมทั้งการฟื้นฟูพัฒนาแผ่นดิน (พลเดช ปิ่นประทีป, 2563) จีนโพ้นทะเลถือเป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่ วัฒนธรรมจีนให้กระจาย และรับรู้กันอย่างกว้างขวาง ทำให้วัฒนธรรมจีนแพร่หลาย และกลายเป็นพหุวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมบ้าบ๋า ย่าหยา หรือวัฒนธรรมจีน Peranakan ถือเป็นพหุวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่งที่มีเอกลักษณ์มีวัฒนธรรมเฉพาะตัว เป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจีนที่นำมาจากประเทศจีนและวัฒนธรรมท้องถิ่น คือวัฒนธรรมมลายูและอิทธิพลของวัฒนธรรมจากประเทศในยุโรประหว่างการล่าอาณานิคม (Sandy Rismantojo, 2564)

บ้าบ๋า ย่าหยา เป็นคำที่ใช้เรียกสายเลือดลูกผสมระหว่างมลายูและจีนที่ถือกำเนิดและอาศัยในแถบคาบสมุทรมลายู-อินโดนีเซีย อันได้แก่ เมืองมะละกา เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และหมู่เกาะชวาอินโดนีเซีย คำว่า บ้าบ๋า เป็นคำที่มาเลย์ยืมมาจากภาษาเปอร์เซีย แปลว่า การให้เกียรติบรรพบุรุษ และถูกนำมาใช้เรียกชาวจีนเลือดผสมที่เป็นเพศชาย และคำว่า ย่าหยา นำมาใช้เรียกชาวจีนเลือดผสมที่เป็นเพศหญิง ซึ่งเป็นคำที่ชาวชวายืมมาจากภาษาอิตาลี แปลว่า หญิงต่างชาติที่แต่งงานแล้ว หรืออาจจะมาจากภาษาโปตุเกสที่แปลว่าคุณผู้หญิง (อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ และ ศศิณัฏฐ์ สรรคบุรานุรักษ์, 2561)

เมื่อโลกมีการพัฒนาของเทคโนโลยีในด้านต่างๆอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้คนเรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมของในแต่ละประเทศได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น โดยเฉพาะสอดแทรกวัฒนธรรมจากการถ่ายทอดเป็นภาพเคลื่อนไหวผ่านละครโทรทัศน์ "ละครโทรทัศน์ถือเป็นรายการที่คนส่วนมากใช้เวลาในการรับชมมากกว่ารายการประเภทอื่นๆ เพราะสามารถตอบสนองการรับรู้ของมนุษย์ในด้านอารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี" (นภาพร ธนะนุทรัพย์, 2551) ในปัจจุบันสื่อออนไลน์ เช่น ยูทูป (YouTube), เน็ตฟลิก (Netflix), อ้ายฉี่อี้ (iQIYI) เป็นต้น คืออีกหนึ่งช่องทางที่สามารถรับชมละครชุดหรือซีรีส์ที่สอดแทรกวัฒนธรรมของประเทศอื่นๆ ได้

ในปีพ.ศ.2553 สถานีโทรทัศน์ได้นำละครของประเทศสิงคโปร์เรื่อง The Little Nyonya บ้าบ๋าย่าหยา รักยิ่งใหญ่จากใจดวงน้อย มาออกอากาศ ในประเทศไทย จนเป็นที่ได้รับความนิยมอย่างสูง เนื่องจากเป็นละครโทรทัศน์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงวัฒนธรรมของบ้าบ๋า-ย่าหยาในประเทศสิงคโปร์(พุมรี อรรถรัฐเสถียร, 2556) ละครเรื่องนี้ กำกับโดย Chong Liung Man, Tay Peck Choo, Chia Mien Yang และ Loo Yin Kam เขียนบทโดย Ang Eng Tee ละครเรื่องนี้เคยออกอากาศทางประเทศสิงคโปร์ ผ่านช่อง MediaCorp TV Channel 8 และได้รับเรตติ้งสูงมาก โดยมีผู้ชมเฉลี่ย 993,000 คนต่อตอน นอกจากนี้ซีรีส์ยังมีเรตติ้งผู้ชมสูงที่สุดของสิงคโปร์ในรอบ 14 ปี และได้รับรางวัลมากมาย ละครเรื่องนี้แสดงถึงวิถีชีวิตความ

เป็นอยู่รวมถึงวัฒนธรรมของชาวจีนเปอรานากัน หรือบ้าบ๋า-ย่าหยาในประเทศสิงคโปร์โดยมีหญิงสาวเป็นตัวละครเอกที่แต่งกายด้วยชุดบาบ๋า-ย่าหยา และเป็นการตื่นตัวของผู้หญิงที่ต้องต่อสู้กับความยากลำบากตั้งแต่ช่วงสงครามต่อต้านญี่ปุ่น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2563 จีนแผ่นดินใหญ่ได้นำเสนอละครเรื่อง 《小娘惹》ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ จากการนำมาสร้างใหม่ของผู้กำกับชาวจีน Guo Jingyu (郭靖宇)และเขียนโดย เขียนโดย Ang Eng Tee (洪荣狄) ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงเรื่องจากต้นฉบับเล็กน้อย แต่ยังแสดงออกถึงวัฒนธรรมของ บ้าบ๋า ย่าหยาที่อาศัยอยู่แถบบริเวณช่องแคบมะละกา และสิงคโปร์ได้อย่างละเอียดชัดเจน โดยมีหญิงสาวเป็น ตัวละครเอกของการดำเนินเรื่อง ถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาวบ้าบ๋า ย่าหยา เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1930 เรื่องดำเนินกว่า 70 ปีและหลายชั่วอายุคนในสามครอบครัว แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของวัฒนธรรม บ้าบ๋า ย่าหยา โดยเฉพาะวัฒนธรรมการแต่งงาน เป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติตามกันมาหลายชั่วอายุคน และแสดง ให้เห็นถึงบทบาทของผู้หญิงในครอบครัวบ้าบ๋า ย่าหยาที่เป็นสังคมปิตาธิปไตย คือสังคมที่มีระบบความคิดที่ให้ อำนาจแก่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงในการตัดสินใจ ผู้หญิงกลายเป็นผู้ตามในทุกเรื่อง และถูกผลักให้กลายเป็นพลเมืองชั้นสองของสังคมต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเพศชาย (พรจันทร์ เสียงสอน, 2557) นำมาซึ่งวัฒนธรรมการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยา ที่ผู้หญิงไม่มีสิทธิ์เลือกแต่งงานด้วยตนเอง แต่เมื่อยุคสมัยเริ่มเปลี่ยนแปลง มีการรับเอาวัฒนธรรมแบบตะวันตก เช่น การแต่งงานแบบตะวันตก การจดทะเบียนสมรส และ วัฒนธรรมอื่นๆเข้ามามีบทบาทในมาเลเซีย และสิงคโปร์ วัฒนธรรมของชาวบ้าบ๋า ย่าหยาจึงมีการเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้แนวความคิด และบทบาทของผู้หญิงในสังคมบ้าบ๋า ย่าหยาก็เปลี่ยนไปเช่นกัน

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง The Little Nyonya บ้าบ๋า ย่าหยา รักยิ่งใหญ่จากใจดวงน้อย เพื่อศึกษาทัศนคติ สถาพ และบทบาทของผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยา ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น เพื่อ เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และสนใจที่จะศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อการศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยา ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง The Little Nyonya บ้าบ๋า ย่าหยา รักยิ่งใหญ่จากใจดวงน้อย《小娘惹》

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทของผู้หญิงและวัฒนธรรมการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยา เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยใหม่และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นทำให้ผู้คนมีค่านิยม และทัศนคติเปลี่ยนไป ในอดีตวัฒนธรรมการแต่งงานถือเป็นวัฒนธรรมที่บ้าบ๋า ย่าหยาให้ความสำคัญอย่างมาก ความเชื่อในเรื่องขนบธรรมเนียมการแต่งงานจึงส่งผล

ต่อทัศนคติและบทบาทของผู้หญิง แต่เมื่อเริ่มเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ผู้คนให้ความสำคัญกับสิทธิที่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง และมีการเข้ามาของวัฒนธรรมแบบตะวันตกทำให้บทบาททางสังคมและทัศนคติของผู้หญิงเปลี่ยนไป วัฒนธรรมการแต่งงานของชาวบ้าบ๋า ย่าหยา จึงเลือนหายไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง The Little Nyonya บ้าบ๋า ย่าหยา รักยิ่งใหญ่จากใจดวงน้อย《小娘惹》 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitive research) โดยวิเคราะห์เนื้อหาจากละครชุดจีน เรื่อง **《小娘惹》** ในปี พ.ศ.2563 และนำเอาแนวคิดทฤษฎีสตรีนิยม เพศสภาพ วัฒนธรรม และบทบาท เพื่อมาศึกษาและวิเคราะห์โดยมีขั้นตอนดังนี้

แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ในละครชุดจีนเรื่อง **《小娘惹》** โดยผู้วิจัยทำการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูล ผ่านช่องทางออนไลน์ได้แก่อ้ายฉี่อี้ (iQIYI) ยูทูป (YouTube)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง **《小娘惹》** เพื่อศึกษาทัศนคติบทบาทของผู้หญิงย่าหยาและวัฒนธรรมการแต่งงาน โดยดูและ วิเคราะห์เรื่องราวที่เกิดขึ้นในละครเฉพาะส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งงาน และเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติบทบาทและระบบความคิดของผู้หญิงต่อการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยา เพื่อนำมาเชื่อมโยงข้อมูล สรุปผล และอภิปราย

ผลการวิจัย

ศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่น ในละครชุดจีนเรื่อง《小娘惹》 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำแนวคิดและทฤษฎีตามที่ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์วัฒนธรรมการแต่งงาน และทัศนคติ บทบาทของผู้หญิง โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้วิจัย คือละครชุดจีน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยออกมา ดังนี้

ลักษณะนิสัยของตัวละคร

ตารางที่ 1 ตัวละครรุ่นที่ 1 สามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ดังนี้

ชื่อตัวละคร	บทบาทของตัวละคร	นิสัยของตัวละคร
1. คุณนายเฉิน (陈老太)	-ย่าของเฉินกง และเฉินซีเอ๋อร์ -ย่าทวดของพระเอก	เป็นผู้หญิงอ่อนน้อม มีสัมมา คารวะ มีเหตุมีผล และให้ความสำคัญกับการเป็นผู้หญิงย่าหยามาก
2. หวงหยวน (黄元)	-น้องของตั่วโกว -สามีของกุ้ยฮวา และเทียนหลัน -พ่อของจินเฉิน และเหม่ยอวี้ -ตาของเทียนเป่า เจินจู อวี้จู	เป็นผู้นำของบ้าน ใจเย็น ศรัธทา ในบรรพบุรุษ เป็นคนที่ปฏิบัติตาม ธรรมเนียมของบ้าบ๋า ย่าหยาเป็น อย่างดี
3. กุ้ยฮวา (林桂花)	-ภรรยาคนแรกของหวงหยวน -แม่ของจิงเฉิน และเหม่ยอวี้ -ยายของเทียนเป่าเจินจู และอวี้จู	เป็นคนเด็ดขาด และจิตใจเหี้ยมโหด ร้ายลึก ทำทุกอย่างที่ให้ได้ผลประโยชน์ต่อฝ่ายของตัวเอง แต่เคารพในบรรพบุรุษ ปฏิบัติตามธรรมเนียมของบ้าบ๋า ย่าหยา เป็นอย่างดี
4. เทียนหลัน (王天兰)	-ภรรยาคนที่สองของหวงหยวน -แม่ของจวี๋เซียง -ยายของเย่วเหนียง	เป็นคนใจดีมีน้ำใจ ถ่อมตัวมีสัมมา คารวะ เป็นผู้หญิงที่อดทนกับทุก ปัญหาที่เข้ามา
5. ตั่วโกว (大姑)	-พี่ของหวงหยวน -แม่ของเจินจู อวี้จู	เป็นคนเด็ดขาด ปฏิบัติตามธรรมเนียมของบ้าบ๋า ย่าหยาเป็นอย่าง ดี เป็นถนอมน้ำใจผู้อื่น

ตารางที่ 2 ตัวละครรุ่นที่ 2 สามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ดังนี้

ชื่อตัวละคร	บทบาทของตัวละคร	นิสัยของตัวละคร
1. จวี๋เซียง (黄菊香)	-ภรรยาของโยมาโมโตะ โยสุเกะ -แม่ของเย่วเหนียง	เป็นคนจิตใจดี มีน้ำใจ อ่อนโยน เป็นกันเอง เป็นคนตัดสินใจ เด็ดขาด มีความกล้าหาญ มีความ กตัญญูรู้คุณคน
2. โยมาโมโตะ โยสุเกะ (山本洋介)	-สามีของจวี๋เซียง -พ่อของเย่วเหนียง	เป็นลูกครึ่งญี่ปุ่น-จีน เป็นคนที่ สนใจวัฒนธรรมบ้าบ๋า ย่าหยามาก เป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น จิตใจดี เสียสละให้คนอื่น มีความเป็นผู้นำ

ตารางที่ 2 ตัวละครรุ่นที่ 2 สามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ดังนี้ (ต่อ)

ชื่อตัวละคร	บทบาทของตัวละคร	นิสัยของตัวละคร
3. จิงเฉิน (黄金成)	-สามีของซิ่วเฟิ่ง -พี่ชายของเหม่ยอวี้ -พ่อของเทียนเป่า เจินจู และอวี้จู	เป็นคนที่ไม่ค่อยมีความเป็นผู้นำ รักครอบครัว เจ้าชู้ไม่จริงใจ
4. เหม่ยอวี้(黄美玉)	-ภรรยาของเฉินเซิ่งเอ๋อร์ -น้องสาวของจิงเฉิน -อาของเทียนเป่า เจินจู และอวี้จู	มีความเคียดแค้นอยู่ในใจ ทำ ตามที่ครอบครัวบอก เป็นคนมี เหตุผล
5. เฉินเซิ่งเอ๋อร์(陈盛)	-สามีของเหม่ยอวี้ -น้องของเฉินกง -อาของเฉินซีเอ๋อร์	เป็นคนใจร้อน แต่จิตใจดีมีน้ำใจ ชอบความยุติธรรม ไม่ชอบทำตาม คนอื่น ไม่ชอบให้ใครมาสั่ง
6. เฉินกง (陈功)	-สามีของซิ่วเหลียน -พี่ของเฉินเซิ่งเอ๋อร์ -พ่อของเฉินซีเอ๋อร์	เป็นคนที่มีความเป็นผู้นำสูง ฉลาด ใจเย็น เป็นคนมีเหตุผล เป็นคนที่ ปฏิบัติตามธรรมเนียมของบ้าบ๋า ย่าหยา
7. ซิ่วเหลียน (秀莲)	-ภรรยาของเฉินกง -แม่ของเฉินซีเอ๋อร์	เป็นคนใจเย็น มีไหวพริบดี วางตัว ดี
8. ซิ่วเฟิ่ง (秀凤)	-ภรรยาของจินเฉิง -แม่ของเทียนเป่า เจินจู อวี้จู	เป็นคนที่ทำตามใจคนอื่นมากกว่า ตามใจตัวเอง เป็นห่วงคนใน ครอบครัว ทำทุกอย่างเพื่อให้ตัวเองและคนรอบข้างได้ ผลประโยชน์
9. ซิ่วเจวียน (秀娟)	-น้าของเทียนเป่า เจินจู และอวี้จู	เป็นคนตรงไปตรงมา เด็ดขาด เป็นคนรักความยุติธรรม รักอิสระ รักสวยรักงาม
10. ชาร์ลี จาง (查里张)	-พ่อของโรเบิร์ต	เป็นคนชอบดูถูกคนอื่น ไม่จริงใจ ไม่เห็นด้วยกับวัฒนธรรมของ บ้าบ๋า ย่าหยา เจ้าชู้ ไม่ให้เกียรติ ผู้หญิง เห็นแก่ตัว รักอิสระ

ตารางที่ 3 ตัวละครรุ่นที่ 3 สามารถวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครได้ดังนี้

ชื่อตัวละคร	บทบาทของตัวละคร	นิสัยของตัวละคร
1. เย่วเหนียง (山本月娘)	-ลูกของจวี่เซียง -แม่ของฉือเอิน	เป็นคนจิตใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ผู้อื่น เป็นผู้หญิงที่อดทน แข็งแกร่ง มีนิสัยแบบผู้หญิงยุค ใหม่ เป็นคนที่จริงจังและตั้งใจที่ จะทำทุกอย่าง มีความมุ่งมั่น ขยัน และเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นผู้นำ มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เป็น คนที่เรียนรู้ตลอดเวลา
2. เฉินซีเอ๋อร์(陈锡儿)	-ลูกของเฉินกง	เป็นคนจิตใจดี มีเมตตา เป็นคน ฉลาดมีไหวพริบดี เป็นคนที่ไม่ ยอมเชื่อคำพูดของคนอื่นง่ายๆ เป็นคนเด็ดขาด และเด็ดเดี่ยว มีความกตัญญู มีสัมมาคาราวะต่อ ผู้ใหญ่ รักเดียวใจเดียว
3. เทียนเป่า (黄天宝)	-พี่ของเจินจู และอวี้จู -ลูกของซิ่วเฟิ่งกับจินเฉิง	เป็นคนที่ไม่ค่อยจริงใจ เอาแต่ ผลประโยชน์ของตัวเอง เอาแต่ใจ ไม่สนใจคนอื่น พูดโกหก
4. เจินจู (黄珍珠)	-พี่ของเจินจู น้องของเทียนเป่า -ลูกของซิ่วเฟิ่ง กับจินเฉิง	เป็นคนที่เอาแต่ใจตัวเอง เห็นแก่ ตัว ไม่ชอบที่จะเสียศักดิ์ศรีให้ใคร เป็นคนที่ไม่ยอมคน
5. อวี้จู (黄珍珠)	-น้องของเทียนเป่า และเจินจู -ลูกของซิ่วเฟิ่งกับจินเฉิง -ภรรยาของโรเบิร์ต จาง	เป็นคนจิตใจดี มีเมตตา มีความ เสียสละเพื่อคนอื่น
6. โรเบิร์ต (罗伯张)	-ลูกของชาร์ลี จาง -สามีของอวี้จู	เป็นคนที่ไม่สนใจในวัฒนธรรมของบ้าบ๋า ย่าหยา เป็นคนที่เห็นแก่ตัว เอาผลประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก มีนิสัยโหดเหี้ยม
7. ลิบบี้ (丽贝儿)	-เพื่อนของเฉินซีเอ๋อร์	เป็นลูกครึ่ง มีเชื้อสายบ้าบ๋า ย่าหยา เป็นคนที่พูดตรงไปตรงมา รักอิสระ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีนิสัยเป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่รักความยุติธรรม
8. หลิวอีเตา (劉一刀)	-พี่ของเย่วเหนียง	เป็นคนที่เชื่อฟังแม่ เป็นคนที่พูดคำไหนคำนั้น

วิเคราะห์ภาพสะท้อนพิธีกรรมการแต่งงานของบ้าบ๋า

ในละครชุดจีนเรื่อง《小娘惹》 ได้สะท้อนถึงพิธีกรรมการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยาจากบทสนทนาของตัวละคร และการบรรยายฉาก ผู้วิจัยหยิบยกตัวอย่างบทบรรยายฉากและบทสนทนาของตัวละครใน ละครชุดจีนเรื่อง《小娘惹》 ทั้งหมด 45 ตอน มาขยายให้เห็นขั้นตอนพิธีกรรมที่สำคัญของวัฒนธรรมการ แต่งงานแบบบ้าบ๋า ย่าหยา

“สมัยก่อน ชาวจีนได้อพยพจากทางตอนใต้ของจีน ข้ามน้ำข้ามทะเลไปตั้งถิ่นฐานที่คาบสมุทรมลายู พวกเขาแต่งงานกับหญิงพื้นเมือง ให้กำเนิดลูกหลาน วัฒนธรรมของพวกเขาได้รับอิทธิพลมาจากชาวมาเลเซีย ชาวอินเดีย และชาวตะวันตก เกิดเป็นวัฒนธรรมบ้าบ๋า ย่าหยาที่มีความเฉพาะตัว ลูกหลานของพวกเขาถ้าหาก ว่าเป็นผู้ชายจะเรียกว่า บ้าบ๋า และเรียกผู้หญิงว่าย่าหยา”

“วิถีชีวิตและภาษาของชาวบ้าบ๋า ย่าหยา แม้จะได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมของชาวตะวันตกและชาวมาเลเซีย แต่พวกเขายังคงสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนเอาไว้ โดยเฉพาะเรื่องการบูชาบรรพบุรุษและการแต่งงาน ชาวบ้าบ๋า ย่าหยาจะมีศาลประจำตระกูลของตัวเอง ที่มีป้ายวิญญาณบรรพบุรุษของพวกเขา ในช่วงเทศกาล เมื่อลูกหลาน เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ หรือลูกสาวที่แต่งงานออกไปกลับมาเยี่ยมบ้าน จะมีการทำพิธีกราบไหว้”

จากตัวอย่างบทบรรยายดังกล่าว เห็นได้ถึงความสำคัญของการแต่งงานที่ทำให้จีนโพ้นทะเลกำเนิดลูกหลานและได้สืบทอดวัฒนธรรมความเป็นจีนที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมหลากหลายของพื้นที่ท้องถิ่นที่จีนโพ้นทะเลอาศัยอยู่จนเกิดเป็นวัฒนธรรมใหม่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว อย่างเช่น วัฒนธรรมของบ้าบ๋า ย่าหยา อย่างที่ มุนีน้ำ สุวรรณนัตโชติและมุสติกาส่าหรี (2017: 252 อ้างถึงใน Sandy Rismantojo, 2564) ได้กล่าวว่าวัฒนธรรมบ้าบ๋า และย่าหยา หรือวัฒนธรรมจีน Peranakan มีลักษณะเฉพาะโดยการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจีนที่นำมาจากประเทศจีนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ชาวจีนตั้งรกรากและ อิทธิพลของวัฒนธรรมจากประเทศในยุโรประหว่างการล่าอาณานิคม นำมาซึ่งการพิธีกรรมการแต่งงานที่มีเอกลักษณ์ของบ้าบ๋า ย่าหยา จากละครชุดจีนเรื่อง《小娘惹》 ถ่ายทอดให้เห็นความสำคัญของการแต่งงานของบ้าบ๋า ย่าหยาเป็นอย่างดี และการให้ความสำคัญของผู้หญิง และผู้ชายที่ต้องปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมก่อนแต่งงาน จากบทบรรยายดังต่อไปนี้

“ย่าหยาในสมัยก่อนจะอยู่แต่ในห้องส่วนตัว ห้ามออกไปสัมผัสกับโลกภายนอก เมื่อมีแขกมาที่บ้าน โดยเฉพาะหากเป็นชายหนุ่ม ทำได้แค่แอบมองจากช่องหน้าต่างหรือช่องรูเล็กๆเท่านั้น”

จากบทบรรยายข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตัวตามขนบธรรมเนียมของผู้หญิงย่าหยา จะต้องเก็บตัวก่อนแต่งงานและไม่สามารถออกไปพบปะกับผู้คนที่มาเยี่ยมเยือนบ้านได้ จาก Lim GS (2003) ได้กล่าวว่าเมื่อเด็กหญิงอายุ 12 ขวบ ชีวิตอิสระของเธอก็สิ้นสุดลง ย่าหยาจะถูกห้ามไม่ให้ออกจากบ้าน และได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับบทบาทในอนาคตของเธอในฐานะภรรยาที่น่านับถือในครอบครัวเปอรานากัน ย่าหยาจะ

เรียนรู้บทเรียนที่จำเป็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม การทำอาหาร การเย็บผ้า งานปัก งานลูกปัด ฯลฯ หากย่าหยามาจากครอบครัวที่ร่ำรวย จะได้เรียนรู้วิธีจัดการบ้านเรือน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับบทบาทในอนาคตของย่าหยา

ก่อนแต่งงาน ย่าหยาจะไม่ติดต่อกับโลกภายนอก ยกเว้นจากการแอบมองหลังบานประตูหน้าต่างและผ้าม่านที่ปิดไม่มิด บนชั้นสองของบ้านจะสามารถแอบดูผู้ชายที่บ้านได้

“วัฒนธรรมอาหารของบ้าบ๋า ย่าหยา รูปแบบที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมได้ดีที่สุดก็คือการจัดงานเลี้ยง ตะ ยาวก็คือโต๊ะ ปันยัง โต๊ะ หมายถึงตะเป็นภาษาถิ่นของชาวฮกเกี้ยน ปันยังหมายถึงยาวในภาษามลายู ในช่วง เทศกาล หรือโอกาสพิเศษของครอบครัวใหญ่ๆ ญาติและเพื่อนๆจะถูกเชิญมางานเลี้ยงโต๊ะปันยัง ตามประเพณี หญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงานจะไม่สามารถร่วมงานเลี้ยงนี้ได้”

จากบทบรรยายข้างต้นดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเก็บตัวของผู้หญิงย่าหยาก่อนเข้าแต่งงานกับผู้ชายที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่ง Lim GS (2003) ได้กล่าวว่า การจับคู่เป็นบรรทัดฐานทั่วไป โดยที่เจ้าสาวและเจ้าบ่าวไม่ได้พบกันจนกระทั่งถึงวันแต่งงาน การแต่งงานของชาวเปอรานากันมีลักษณะเฉพาะตามขนบธรรมเนียมของจีนและมาเลย์ ขนบธรรมเนียมของจีนพบได้ในพิธีกรรม การแต่งกาย และการปฏิบัติส่วนใหญ่ ทักษะที่ผู้หญิงได้รับที่บ้านเตรียมเธอให้พร้อมสำหรับความรับผิดชอบในการจัดการบ้าน ผู้จับคู่ให้มักเป็นญาติที่มีเครือญาติเพื่อนฝูงมากมาย

หลังจากตกลงกันได้เรียบร้อยแล้วขั้นตอนถัดไปก็จะเป็นการแลกของขวัญแต่งงาน หรือที่เรียกว่า Lap Cha

“นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่เขาส่งของขวัญมา เมื่อไรคุณจะตอบกลับเขาไปล่ะ”

“ผมไม่รู้จะปฏิเสธเขายังไงเลย”

จากตัวอย่างบทสนทนาข้างต้น กุ้ยฮวาและหวงหยวนได้สนทนากันเรื่องของขวัญแต่งงานที่ชาร์ลี่ จางมอบให้พวกเขาเพื่อเป็นของกำนัลมาสู่ขอเย่วเหนียง เพราะเป็นการจะให้แต่งเข้าไปเป็นเมียน้อย แท้จริงแล้วเป็นการแลกของขวัญวันแต่งงาน จากบทความของ Just Married FILMS กล่าวไว้ว่า Lap Cha หรือการแลกของขวัญแต่งงาน ปกติพิธีนี้จะจัดขึ้นในวันมงคลที่ทั้งสองครอบครัวเลือกหรือวันหยุดสุดสัปดาห์ก่อนวันแต่งงาน มีการแลกเปลี่ยนของขวัญแต่งงานระหว่างครอบครัวของเจ้าสาวและเจ้าบ่าว ของขวัญแบบเดิม ได้แก่ เทียนสีแดงคู่หนึ่งประดับด้วยมังกร และอีกคู่หนึ่งติดอยู่กับสลักนกฟีนิกซ์มังกรและนกฟีนิกซ์เป็นสัตว์ในตำนานและเป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคีและความโชคดีสำหรับคู่รัก ในสมัยก่อนของขวัญเหล่านี้จะถูกส่งในตะกร้าแต่งงาน ที่เรียกว่า 'Bakul Siah' 'Bakul' หมายถึง 'ตะกร้า' ในภาษามาเลย์ในขณะที่ 'Siah' หมายถึงมงคลในภาษาฮกเกี้ยน มักจะลงสีมงคลด้วยลวดลายต่างๆ ตะกร้าเหล่านี้มักใช้โดยครอบครัวที่ร่ำรวย สิ่งของที่ขนส่งได้แก่ ผ้าไหม เสื้อผ้าฝ้าย งานลูกปัด เครื่องประดับ และผลไม้มงคล เช่น ส้ม

“แม่นาง เถ้าแก่หลิวสั่งคนให้มาส่งเสื้อผ้ารองเท้าลูกปัดและเครื่องประดับ เขาบอกว่าจะต้องให้คุณได้แต่งตัวอย่างสวยสดงดงาม ไม่ยอมให้คุณน้อยหน้าใครเป็นอันขาด คุณช่างโชคดีจริงๆ ที่ได้แต่งงานกับผู้ชายที่คุณรักมากขนาดนั้น”

จากตัวอย่างบทสนทนาระหว่างชาวบ้านที่พูดกับเย่วเหนียงเรื่องการแต่งงานของเย่วเหนียงกับหลิวอี เตา ก่อนวันแต่งงานจะต้องเตรียมชุดแต่งงาน เมื่อมีการประกาศวันแต่งงาน เจ้าสาวจะเริ่มปักรองเท้าแตะ สำหรับห้องนอนสำหรับสามีในอนาคตของเธอ สิ่งเหล่านี้จะมอบให้เขาในวันหมั้น (Lim GS, 2003)

“คืนก่อนที่ย่าหยาจะออกเรือนต้องใส่ชุดสีขาว ทำพิธีหวีผมเจ้าสาว เจ้าสาวต้องนั่งบนถังข้าวสาร เป็นสัญลักษณ์ว่าจะออกจากบ้าน โดยปกติแล้ว พิธีจะใช้หนังสือที่เป็นสัญลักษณ์ของปัญญา ตาชั่งที่เป็นสัญลักษณ์ว่าสามีภรรยามีความเท่าเทียมกัน ไม้บรรทัดที่เป็นสัญลักษณ์ว่าทำอะไรให้ระมัดระวัง หวีไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของความราบรื่น”

จากตัวอย่างบทบรรยายจะทำให้เห็นพิธีการหวีผมก่อนวันแต่งงาน หรือที่เรียกว่า Cheo Thau พิธีดังกล่าวจะจัดขึ้นสองวันก่อนแต่งงาน หรือคืนก่อนวันแต่งงาน จากบทความของ Just Married FILMS ได้ กล่าวไว้ว่า พิธี Cheo Thau เป็นหนึ่งในงานที่สำคัญที่สุด พิธีการหวีผมตามประเพณีซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ สิ่งของจำเป็นในพิธีได้แก่ กันตัง (ตวงข้าว) นยรู (ถาดหวายสานขนาดใหญ่) ตาชั่ง กรรไกร มีดโกน หวีไม้บรรทัด กระจก อ่างน้ำ และกิ่งต้นอิซอราและต้นหอม เพื่อพิสูจน์ว่าเจ้าสาวบริสุทธิ์หรือไม่ และ จากบทสนทนาของเทียนหลัน ที่พูดกับเย่วเหนียง ก่อนที่เย่วเหนียงจะออกเรือนไปกับหลิวอีเตา มีอาเถาเป็นผู้ช่วยในพิธีกรรมนี้

“หวีครั้งแรก หวีจนถึงปลาย หวีครั้งที่สอง หวีไปจนถึงแก่เฒ่า หวีครั้งที่สาม หวีจนมีลูกเต็มบ้านหลานเต็มเมือง เย่วเหนียง หลานออกเรือนไปแล้ว จะสุขจะทุกข์ หลานก็ต้องอดทนเอาเอง ยายไม่เอาไหน ช่วยอะไรหลานไม่ได้แต่ยายจะให้หลานก้าวออกจากบ้านหลังนี้อย่างถูกต้อง อย่างบริสุทธิ์ผุดผ่อง”

“คุณนายรองคะ ผูกผมเกี่ยวอะไรกับความบริสุทธิ์ความถูกต้อง”

“โบราณบอกว่าก่อนย่าหยาจะออกเรือน ต้องทำพิธีหวีผม ปอยผมสองข้างหน้าผากต้องผูกเป็นโบว์ไว้ ถ้าปลายผมเป็นเส้นตรงก็แปลว่าผู้หญิงคนนั้นเป็นสาวบริสุทธิ์เป็นสาวพรหมจรรย์”

“แล้วถ้าปลายผมม้วนขึ้นล่ะคะ ถึงว่าล่ะ คุณนายรองกราบจนหัวแตกก็จะทำพิธีหวีผมให้คุณหนูเย่วเหนียงให้ได้ ที่แท้ก็เพื่อชื่อเสียงของคุณหนู”

“คุณนายรอง ปลายผมเป็นเส้นตรง ปลายผมเป็นเส้นตรง”

“พวกคุณดูสิหลานฉันบริสุทธิ์”

จากตัวอย่างบทสนทนาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของพิธีหวีผม ซึ่งพิธีนี้จะแสดงให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของผู้หญิง สองวันก่อนการวันแต่งงาน ตอนเที่ยงพิธีการหวีผมของเจ้าสาวจะเกิดขึ้น จะผูกผมเป็นกระจุกเล็กๆ ที่หน้าผากทั้งสองข้าง ริบบิ้นสีขาว (หมายถึงความบริสุทธิ์ของเจ้าสาว) หรือสีแดง (เพื่อเฉลิมฉลองโอกาสอันสดใส) เชื่อกันว่าสามารถบอกได้ว่าเจ้าสาวเป็นสาวพรหมจารีหรือไม่ หากไรผมบริเวณหน้าผากมีแนวโน้มที่จะม้วนงอและไม่ตอบสนอง แสดงว่าหญิงสาวไม่บริสุทธิ์ปอยผูกจะคงอยู่ตลอดพิธีแต่งงาน เจ้าสาว บางคนเลือกที่จะเก็บสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์นี้ไว้จนกว่าจะคลอดบุตรคนแรก (Lim GS, 2003)

“คุณหนูจวิ๋เซียง คุณนายรองอุตส่าห์ไปจ้างผู้หญิงที่มีลูกดกถึง 16 คน มาเย็บเสื้อสองตัวนี้ให้คุณหนูเลยนะ ขออวยพรให้พวกคุณมีลูกหลานเต็มบ้านและมีแต่ความสุขความเจริญ แล้วก็มีพวกนี้ มีรองเท้าลูกปัด

ด้วย สินเดิมของคุณหนูที่คุณหนูเย็บปักเองมาด้วย เถ้าแก่เนี้ยเผาเสื้อผ้าคุณหนูทิ้งหมดเลย แต่คุณนายรองแอบเก็บเสื้อผ้าพวกนี้ไว้ให้คุณหนูค่ะ ส่วนนี่ก็เป็นสินเดิมของคุณยายที่ให้คุณนายรองไว้ คุณนายรองบอกว่า ให้คุณหนู สวมไว้ จะได้เป็นเจ้าสาวที่สมบูรณ์แบบค่ะ”

“คุณนายรองบอกว่า ชาวบ้าบ๋าจะให้ความสำคัญกับชุดขาวชุดนี้มาก ชุดหนึ่งสำหรับเจ้าบ่าว อีกชุดสำหรับเจ้าสาว คุณหนูจะได้ใส่ระหว่างพิธีหวีผมเจ้าสาว และจะใส่ไปจนจบพิธี พอใส่จนจบพิธีแล้ว เอาไปซักไม่ได้ แต่คุณหนูต้องเก็บรักษาไว้ให้ดี ในวาระสุดท้ายของชีวิต คุณหนูจะได้ใส่ชุดนี้อีกครั้ง พอไปอยู่บนสวรรค์แล้วพวกคุณจะได้ตามหากันเจอ”

จากตัวอย่างบทสนทนาของอาเถากับจวี๋เซียง เพราะเมื่อเทียนหลันแม่ของจวี๋เซียงรู้ข่าวว่าลูกของตัวเองกำลังแต่งงานจึงฝากอาเถาช่วยเอาเสื้อที่ต้องใช้วันแต่งงานไปให้จวี๋เซียง ซึ่งชุดเจ้าบ่าวกับชุดเจ้าสาวที่ใช้ใส่ทำพิธีจนจบพิธีจะต้องเก็บรักษาไว้จนวันสุดท้ายของชีวิต เพื่อจะได้สวมใส่ในวันที่ไม่มีลมหายใจแล้ว เชื่อกันว่าจะตามหากันเจอบนสวรรค์

“เย่วเหนียง เธอรู้ไหมว่าทำไมต้องใส่ชุดขาวชุดนี้”

“ฉันรู้ เวลาบ้าบ๋าแต่งงานกับย่าหยาต้องเตรียมชุดขาวกันคนละชุด ต้องใส่ตอนทำพิธีหวีผม ค่อยถอด มันหลังเสร็จพิธีแต่งงาน รอจนกระทั่งทั้งคู่ถึงวาระสุดท้ายของชีวิตค่อยใส่มันอีกครั้ง”

และจากตัวอย่างบทสนทนาที่เย่วเหนียงได้สนทนากับแม่ของหลิวอีเตาก่อนที่เธอจะเสียชีวิต เย่วเหนียงช่วยแม่ของหลิวอีเตาแต่งตัวสวมชุดสีขาวที่แม่ของหลิวอีเตาเคยใส่ในวันแต่งงานอีกครั้ง Lim GS, (2003) ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อเตรียมทำพิธีชิวเถา (หรือ cheo thau) พิธีนี้แสดงถึงการเข้าสู่วัย ผู้ใหญ่ของคู่บ่าวสาวถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สุด พิธีชิวเถาจะจัดขึ้นตั้งแต่ช่วงดึกจนถึงเช้าตรู่ขึ้นอยู่กับเวลาที่ผู้ ทำนายเห็นว่าเป็นมงคล ทั้งคู่ไปทำพิธีที่บ้านของตัวเอง ก่อนทำพิธีคู่บ่าวสาวแล้วแต่งกายด้วยชุดสีขาว (เป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์) พวกเขาถอดเสื้อผ้าเหล่านี้ออกหลังพิธีแต่งงาน เสื้อผ้าจะไม่ถูกสวมอีก เมื่อทั้งคู่ตายพวกเขาจะฝังโดยสวมเสื้อผ้าเหล่านี้

“ตามประเพณีของครอบครัวบ้าบ๋าแล้ว เวลามาสู่ขอฝ่ายชายต้องเอาหีบหมากเงินมาเพื่อเป็นเครื่องแทนสำหรับสู่ขอ หีบหมากเงินเป็นตัวแทนของการครองคู่กันร้อยปี เมื่อพ่อของลูก รับหีบหมากเงินแล้ว ก็แปลว่าเห็นด้วยกับการแต่งงานครั้งนี้ ถึงตอนนั้นลูกก็ยกน้ำชาออกมา เอาชาให้ว่าที่สามีของลูกดื่ม”

จากตัวอย่างบทสนทนาที่ชิ่วเฟิ่งคุยกับเจินจูเรื่องการมาสู่ขอของเจ้าบ่าว ในวันแต่งงานเจ้าบ่าวจะนำขบวนรถแห่มาสู่ขอเจ้าสาว Lim GS (2003) ได้กล่าวว่า ในวันแต่งงาน ที่บ้านเจ้าบ่าว จะมีการแขวนโคมไฟ ซึ่งหมายความว่าครอบครัว "พร้อมอย่างเป็นทางการ" ก่อนเที่ยงจะมีขบวนออกจากบ้านเจ้าบ่าว พ่อแม่ของเขาพาเขาไปที่รถม้าที่รออยู่ พ่อของเขาให้ไวน์หนึ่งถ้วยเพื่อเป็นการแสดงท่าทางจากลา พิธีกรรมนี้ เรียกว่า 'ขี่ม้า' และค่อนข้างคล้ายกับสมัยก่อนในประเทศจีนเมื่อเจ้าบ่าวขี่ม้าไปรับเจ้าสาวของเขา หรือบางครั้ง ก็เป็น อ้อยสองท่อน (เป็นสัญลักษณ์ของอายุยืนยาว) ถูกมัดไว้หลังรถเจ้าบ่าว ในช่วงแรกๆ ตะกร้าไม้ไผ่ที่บรรจุ ไก่กระทงและไก่หนุ่มก็ถูกวางไว้ที่ท้ายรถด้วยเช่นกัน เจ้าบ่าวจะมาพร้อมกับปากจินเด็ค (Pak Chindek คือ นายพิธีหรือ

ผู้ดำเนินพิธีการงานแต่ง) นักเล่นฉาบ นักเป่า ขลุ่ย และฆ้องสองคน

เมื่อเจ้าบ่าวมาถึงบ้านของเจ้าสาว ก็จุดประทัดขึ้นเพื่อเป็นการอวยพร เมื่อเจ้าบ่าวมาถึงประตูหลักเด็กผู้ชายจะยื่นส้มบนจานรองสีเงินให้ เจ้าบ่าวจะได้รับเชิญจากอาวุโส

“เมื่อย่าหยาแต่งงาน พ่อแม่จะคลุมผ้าสีดำให้ที่ศีรษะ แทนความเศร้าของเจ้าสาวที่ต้องจากพ่อแม่ไป บ้าบ๋าเชื่อว่าสีดำจะช่วยขับไล่สิ่งชั่วร้าย ผ้าสีอแดงที่ประดับบนผ้าดำ เป็นตัวแทนคำอวยพรจากพ่อแม่”

จากบทบรรยายจะทำให้เห็นถึงการเปิดตัวเจ้าสาว หรือที่เรียกว่า Chim Pang จากบทความของ Just married FILM ได้กล่าวถึงขั้นตอนนี้ว่า การเปิดตัวของเจ้าสาวถือเป็นการพบกันครั้งแรกระหว่างเจ้าสาวและเจ้าบ่าว

“คนส่งออกเรือน ทำไมเงียบแบบนี้ พูดคำมงคลหน่อยสิ”

“ฉันไม่เคยเป็นมาก่อน ฉันไม่รู้ว่าต้องพูดยังไง”

“พูดไปเถอะ เดี๋ยวจะเป็นลางไม่ดีเอานะ”

“เจ้าบ่าวมอบหม้อก๋ำเช้งให้เจ้าสาว เจ้าสาวได้รับหม้อก๋ำเช้งจากเจ้าบ่าว ในหม้อก๋ำเช้งจะมีขนมบัวลอย เมื่อแบ่งกันกินแล้ว ความรักจะได้เหนียวแน่น ขอให้ลูกหลานเต็มบ้าน มีแต่ความสุขความเจริญ ขอให้ความรักของทั้งคู่ยั่งยืน ขอให้ความรักหวานชื่นไม่มีอุปสรรคใดๆ ชีวิตใหม่กำลังจะเริ่มขึ้น พร้อมรับฤดูใบไม้ผลิ ขอให้ทั้งคู่พบเจอแต่สิ่งดีๆ มีแต่โชคลาภ ได้ฤกษ์คำนับฟ้าดินแล้ว บ่าวสาวจะคำนับฟ้าดินแล้วคำนับครั้งที่หนึ่ง คำนับฟ้าดิน คำนับครั้งที่สอง คำนับพ่อมแม่คำนับครั้งที่สาม คำนับกันและกัน”

“ยินดีด้วย”

“บ่าวสาวจะเข้าห้องหอแล้ว”

“ได้เวลากินขนมอี๋แล้ว สีแดงแทนความสุข สีขาวแทนความบริสุทธ์พอกินขนมอี๋แล้วความรักของ พวกคุณก็จะเหนียวแน่นหวานชื่น และมั่นคง ยั่งยืนตลอดไป ไม่มีวันพรากจากกัน พอกินขนมอี๋เสร็จแล้วต้อง ทำอะไรต่อล่ะ ก็เข้าหอไง”

จากตัวอย่างบทสนทนาข้างต้นเป็นการสนทนาของอาเถาและชาวบ้านที่มาดูการแต่งงานเล็กๆ ของจวี๋เซียง และยามาโมโตะ โยสุเกะ ที่จัดขึ้นโดยไม่มีคนส่งออกเรือน อาเถาจึงทำหน้าที่แทน บทสนทนานี้แสดงให้เห็นถึง ขั้นตอนในระหว่างการแต่งงาน เมื่อเจ้าสาวออกมาด้วยผ้าคลุมตาข่ายสีดำ และการกินขนมบัวลอยตามธรรมเนียมเพื่อเสริมโชคลาภ Lim GS (2003) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ของเจ้าสาวคลุมศีรษะ ด้วยผ้าตาข่ายสีดำ เป็นสัญลักษณ์ของความโศกเศร้าที่ย่าหยาจากพ่อแม่และวัยเด็กไว้เบื้องหลัง และความ ประหม่าในการเป็นผู้ใหญ่ Kheh Umm สอนให้เจ้าสาวเดินและไหว้ตามพิธีตลอดพิธีเจ้าสาวแทบไม่เคยยิ้ม เพราะการแต่งงานถือเป็นเรื่องเคร่งขรึม ซักพักเจ้าบ่าวก็ชวนเจ้าสาวออกมา ทั้งคู่คำนับกันและกันแล้วเข้าไปใน ห้องเจ้าสาว เสิร์ฟชาและคุชอี 1 ถ้วย (ประกอบด้วยบัวลอยสีขาว 1 ชิ้นและบัวลอยสีแดง 1 ชิ้น) นี้หมายความว่า คู่บ่าวสาวได้รับพรด้วยของชีวิตด้วย

“ตามธรรมเนียมบ้าบ๋า พิธีร่วมหอนั้น จะจัดขึ้นในวันมงคลภายใน12 วันของการ

แต่งงาน ในตอนนั้น ฝ่ายเจ้าบ่าวจะวางผ้าขาวไว้บนเตียงคู่แต่งงานหนึ่งผืน ผ้าผืนนี้จะใช้เป็นตัวใช้ในธรรมเนียมตรวจสอบในวันถัดไป”

“วันที่ 12 ของการแต่งงาน เป็นวันสำคัญที่สุดของย่าหยาที่เพิ่งแต่งงาน ในวันนั้นจะมีประเพณีที่ เรียกว่า การทดสอบความบริสุทธิ์ด้วยผ้าขาว ผ้าเช็ดหน้าขาวที่ใช้ในพิธีนี้คือสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะมันจะถูกใช้ตัดสินชะตาของเจ้าสาวได้ หลังจากแม่เฒ่าของทั้งสองตระกูลตรวจสอบเรียบร้อย บ้านเจ้าบ่าว จะยกกล่องเงินใส่หมากพลูให้บ้านเจ้าสาว เพื่อแสดงการยอมรับว่าเจ้าสาวบริสุทธิ์ จากนั้นเจ้าสาวจะรับผ้าเช็ดหน้าขาว และกล่องเงินใส่หมากพลู กลับไปบ้านเธออย่างเต็มภาคภูมิ เธอจะเชิญเพื่อนและญาติมากินข้าวน้ำกะทิ แสดง ให้เห็นว่าทั้งสองตระกูลต่างยินดีอย่างยิ่งกับการแต่งงานครั้งนี้ ผู้หญิงจำนวนมากกลายเป็นเหยื่อของธรรมเนียมประเพณีนี้ที่เลือกปฏิบัติต่อเพศหญิง”

จากตัวอย่างบทบรรยายข้างต้นสะท้อนให้เห็นพิธีกรรมในวันที่ 12 เป็นวันที่ทดสอบความบริสุทธิ์ของผู้หญิง Lim GS (2003) ได้กล่าวไว้ว่า วันที่ 12 การเฉลิมฉลอง dua belas hari จัดขึ้นใน วันที่ 12 ในวันนี้การแต่งงานได้รับการยืนยันโดยหลักฐานของการบริสุทธิ์ของเจ้าสาว ที่บ้านของเจ้าบ่าวจะมีการจัดเตรียมโถเงินหมากฝาน มะนาว และแกมเบียร์จากนั้นพ่อแม่ของเจ้าสาวก็เชิญแม่ของเจ้าบ่าวไปตรวจ ผ้าขาว ย่าหยาจะถูกขอให้ทดสอบความถูกต้องของคราบโดยบีบน้ำมะนาวลงบนผ้า โดยปกติแม่ของเจ้าบ่าวจะไม่ทำการทดสอบเพราะเป็นการดูหมิ่นเจ้าสาว เมื่อทั้งพ่อและแม่พอใจผลลัพธ์แล้ว ก็ส่งไปบ้านเจ้าสาว

“บ้านเจ้าบ่าวให้ข้าวน้ำกะทิกับบ้านเจ้าสาว 12 ที่ แปลว่าคงพอใจในตัวลูกสะใภ้น่าดู ถือเป็นเกียรติต่อ ตระกูลฝ่ายหญิงแล้ว นายท่านกับคุณพี่ยิ้มกว้างจนปากจะฉีกถึงหู”

บทสนทนาข้างต้นเป็นการสนทนากันระหว่างเทียนหลันกับอาเถา ที่เห็นว่าเฉินเซิ่งเอ๋อร์กลับมาที่บ้านตระกูลหวงเพื่อเอาข้าวน้ำกะทิให้กับบ้านเจ้าสาว เพื่อเป็นการให้เกียรติตระกูลฝ่ายหญิง และถือเป็นการแต่งงานอย่างสมบูรณ์แบบเมื่อฝ่ายหญิงผ่านการทดสอบความบริสุทธิ์มาแล้ว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภาพสะท้อนบทบาทผู้หญิงกับวัฒนธรรมการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิง 3 รุ่นงสามารถวิเคราะห์และจำแนกออกทัศนคติของผู้หญิง ผ่านมุมมองต่างๆของตัวละคร ได้ดังต่อไปนี้

1 บทบาทและทัศนคติเรื่องการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1

จากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์บทบาทและทัศนคติของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1 ได้แก่ คุณนายเฉิน กุ้ยฮวา เทียนหลัน และตั่วโกว ผลปรากฏว่า ตัวละครทั้งหมด อยู่ในช่วงอายุประมาณ 70-80 ปี เติบโตมาในช่วงศตวรรษที่ 19 ซึ่งถูกอบรมปลูกฝังให้เป็นผู้หญิงที่อยู่ในกรอบของสังคม ไม่มีการสนับสนุนให้ผู้หญิงเรียนหนังสือหรือไม่มีความจำเป็นที่จะเรียนหนังสือ และถูกอบรมปลูกฝังที่มีค่านิยมที่ว่าหลังจากผู้หญิงแต่งงานออกเรียนเรียบร้อยแล้วก็มีหน้าที่ทำงานบ้านดูแลสามี

บทบาทของตัวละครผู้หญิงในรุ่นที่ 1 จะมีบทบาทหลากหลาย ได้แก่ บทบาทของการเป็นย่าทวด บทบาทของการเป็นย่า บทบาทของการเป็นยาย บทบาทของการเป็นแม่และบทบาทของการเป็นภรรยา ซึ่งมีทัศนคติที่ยึดติดกับวัฒนธรรมการแต่งงานแบบดั้งเดิมของบ้าบ๋า ย่าหยาอยู่ เชื่อว่า ผู้หญิงต้องมีกิริยาท่าทางที่เรียบร้อย มีการเรียนรู้งานบ้านงานเรือน หรือการทำอาหารเก่ง เมื่อแต่งงานก็จะได้ทำหน้าที่เป็นภรรยาที่ดีและทำหน้าที่เป็นลูกสะใภ้ที่ดีโดยการมีลูกให้แก่ตระกูล ตัวละครผู้หญิงรุ่นนี้ยังมีความเชื่อว่าต้องแต่งงานเพื่อมีทายาทสืบตระกูล เชื่อว่าการแต่งงานถือเป็นเรื่องสำคัญและมีผลกระทบต่อตระกูล และทำบทบาทการเป็นภรรยาและเป็นแม่ที่ดีในการจัดหาคู่ครองให้ลูกและให้ลูกปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมแบบย่าหยา และมองว่าสิ่งสำคัญของการแต่งงานของผู้หญิง คือความบริสุทธิ์และการมีลูกให้กับตระกูล เมื่อแต่งงานไปผู้หญิงก็ยังกดขี่ผู้หญิงด้วยกันเองเพื่อให้ได้ฐานะที่ดีกว่าผู้อื่น ยังคงเชื่อในขนบธรรมเนียมประเพณีการแต่งงานแบบบ้าบ๋าย่า

2 บทบาทและทัศนคติเรื่องการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 2

จากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ทัศนคติของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 2 ได้แก่ จวี๋เซียง เหม่ยอวี้ ซิ่วเหลียน ซิ่วเฟิ่ง และซิ่วเจวียน ผลปรากฏว่า ตัวละครทั้งหมดที่กล่าวมา อยู่ช่วงอายุประมาณ 40-50 ปี เติบโตมาในช่วงแรกศตวรรษที่20 ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในสิงคโปร์คือซิ่วเหลียน ซิ่วเฟิ่ง และซิ่วเจวียน มีโอกาสได้เรียนหนังสือเพราะ อังกฤษวางแผนการจัดการศึกษาในประเทศอาณานิคมโดยเริ่มจากการตั้งโรงเรียนประถมที่สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อผลิตบุคลากรที่สามารถทำงานกับเจ้าอาณานิคมได้โดยมีการตั้งโรงเรียนลักษณะดังกล่าวเป็น แห่งแรกในนิคมช่องแคบจนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีการตั้งโรงเรียนประถมหลักสูตรทันสมัยที่ใช้ภาษาจีนกลางเป็นสื่อขึ้น รวมถึงมีโรงเรียนสำหรับเด็กหญิงชาวจีน (วิทย์ บัณฑิตกุล. 2555: 28) แต่ถูกมองว่าการศึกษาไม่ได้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้หญิง บางคนถูกอบรมปลูกฝังให้เป็นผู้หญิงที่อยู่ในกรอบของครอบครัว และยังถูกอบรมปลูกฝังค่านิยมที่ให้เห็นถึงความสำคัญของการแต่งงาน หลังจากผู้หญิงแต่งงานออกเรือนเรียบร้อยแล้วก็มีหน้าที่ทำงานบ้านดูแลสามี

บทบาทของตัวละครผู้หญิงในรุ่นที่ 2 จะมีบทบาทหลากหลาย ได้แก่ บทบาทของการเป็นลูก บทบาทของการเป็นสะใภ้บทบาทของการเป็นหลานสะใภ้และบทบาทของการเป็นแม่ ซึ่งทัศนคติของตัวละครผู้หญิงในรุ่นนี้ส่วนมากจะปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมของบ้าบ๋า ย่าหยา ตามสภาพแวดล้อมและการอบรมสั่งสอนของครอบครัว และยังมีทัศนคติความเชื่อเรื่องวัฒนธรรมการแต่งงานแบบดั้งเดิมของบ้าบ๋า ย่าหยา ว่าบทบาทในการเป็นลูกที่ดีให้กับครอบครัว คือการเชื่อฟังผู้ใหญ่และอยู่ในโอวาสของครอบครัว เมื่อผู้ใหญ่เลือกคู่ครองให้ก็ต้องยอมปฏิบัติตาม และเป็นผู้หญิงที่เก่งเรื่องงานบ้านงานเรือน เมื่อต้องแต่งงานก็พร้อมที่จะทำหน้าที่เป็นภรรยาที่ดีให้กับสามีและเป็นสะใภ้ที่ดีคอยดูแลในบ้าน แต่ยังมีส่วนน้อยที่ไม่เชื่อเรื่องการแต่งงานแบบบ้าบ๋าย่าหยา เป็นเพราะสภาพแวดล้อมและความกล้าคิดที่จะออกมาจากกรอบของการแต่งงานแบบเดิม ซึ่งจากบทบาทและทัศนคติเรื่องการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1 และ 2 สะท้อนให้เห็นทัศนคติของตัวละครที่สอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเฮอร์ล็อค (1978 อ้างถึงใน เจตนิพิฐ ท้าวแก้ว, 2559)

ได้จำแนกบทบาทของผู้หญิงปัจจุบันไว้ในข้อแรก คือ บทบาทของผู้หญิงแบบดั้งเดิม มีลักษณะเป็นผู้ให้บริการในทุกสถานการณ์และทำตามความต้องการของผู้ชาย ความพอใจของครอบครัว เกิดจากความสำเร็จของสมาชิกผู้ชาย ต้องแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกที่ก่อให้เกิดความอบอุ่นและสัมพันธ์ที่ดีแก่ครอบครัว มีความเสียสละในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต้องให้ผู้ชายเป็นผู้ตัดสินใจ ผู้ชายทำหน้าที่หารายได้ส่วนผู้หญิงมีหน้าที่ดูแลครอบครัว ผู้หญิงจะยกระดับฐานะทางสังคมของตนด้วยการแต่งงานกับผู้ชายที่มีฐานะทางสังคมสูงกว่า ตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1 และ 2 จึงมีบทบาทของผู้หญิงดั้งเดิมคือ การที่ผู้หญิงมีหน้าที่ดูแลครอบครัว ดูแลสามีและลูกอยู่ในบ้าน

3 ทัศนคติเรื่องการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 3

จากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ทัศนคติของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 3 ได้แก่ เย่วเหนียง เจินจู อวี้จู และลิบบี้ ผลปรากฏว่า ตัวละครทั้งหมดอยู่ช่วงอายุประมาณ 20 ปี เติบโตมาในช่วงศตวรรษที่ 20 อยู่ในระหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งผู้หญิงส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา และมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมของตะวันตกมากขึ้น บทบาทของตัวละครผู้หญิงในรุ่นที่ 3 ได้แก่ บทบาทของการเป็นหลาน บทบาทของการเป็นลูก และบทบาทของการเป็นภรรยา ซึ่งทัศนคติของตัวละครผู้หญิงในรุ่นนี้แตกต่างจากตัวละครผู้หญิงรุ่นก่อนๆ คือจะมีความรักอิสระมากกว่า แต่ยังคงอยู่ในกรอบของครอบครัว เป็นเพราะคำสอนจากคนรุ่นยายรุ่นแม่ เป็นลูกหลานที่เชื่อฟังผู้ใหญ่แต่มีบางครั้งที่หากไม่ได้รับความยุติธรรมจะแย้งขึ้น และทัศนคติเรื่องวัฒนธรรมการแต่งงานของบ้าบ๋าย่าหยา ของตัวละครผู้หญิงในรุ่นนี้ส่วนมากจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่กล้าโต้แย้งเพื่อให้ตนเองไม่เสียเปรียบในการแต่งงาน ด้วยปัจจัยทางสังคมที่เป็นยุคสมัยศตวรรษที่ 20 ส่งผลให้สิ่งต่างๆ เริ่มเปลี่ยนไป โดยมีชาวมะละกา เปอรานากันชั้นสูงบางคน เริ่มสนับสนุนเอกราชของมาเลเซีย วัฒนธรรมเปอรานากันเริ่มเสื่อมลงในมาเลเซียและสิงคโปร์หลังได้รับเอกราช หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากอาณานิคมของอังกฤษในการรับรู้ความเป็นกลางทางเชื้อชาติพวกเขาต้องเผชิญกับวิกฤตเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

นโยบายการยึดครองของญี่ปุ่นและรัฐบาลของทั้งสองประเทศภายหลังได้รับอิสรภาพจากอังกฤษส่งผลให้ชาวเปอรานากันหลอมรวมกลับเข้าสู่วัฒนธรรมจีนเป็นกระแสหลัก สิงคโปร์จัดประเภทชาวเปอรานากันเป็นเชื้อสายจีน ดังนั้นพวกเขาจึงได้รับการสอนภาษาจีนกลางเป็นภาษาที่สองแทน วัฒนธรรมเปอรานากันกำลังสูญเสียความนิยมให้วัฒนธรรมตะวันตกสมัยใหม่ การแต่งงานมักเป็นไปตามวัฒนธรรมตะวันตก เพราะประเพณีของชาวเปอรานากันเริ่มเสื่อมความนิยม เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้หญิงจึงมีความคิดที่ว่า ผู้หญิงกับผู้ชายเท่าเทียมกัน ไม่จำเป็นต้องอยู่แค่ในบ้านและเย็บปักถักร้อยถูกปลูกฝังความคิดของผู้หญิงย่าหยา เพื่อแต่งงานแล้วฐานะจะดีขึ้น แต่ตัวละครผู้หญิงในรุ่นนี้จะมีความคิดว่าหากทำทุกอย่างโดยที่ไม่ต้องพึ่งการแต่งงานและเป็นตัวเลือกในการไปเป็นภรรยาของใคร แสดงให้เห็นว่าตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 3 เริ่มมีแนวความคิดที่สอดคล้องกับทฤษฎีสตรีนิยม สตรีนิยมเป็นระบบคิดมีจุดร่วมกันอย่างน้อยสองประการด้วยกัน คือ หนึ่งเป็นระบบคิดที่พยายามอธิบายสถานะความเป็นรอง ความเป็นอื่นของผู้หญิง และสองเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง

เพื่อเปลี่ยนแปลงและปลดปล่อยความเหลื่อมล้ำและไร้ตัวตนของผู้หญิงในความสัมพันธ์บนฐานเพศสภาวะ

ทฤษฎีสตรีนิยมตะหนักต่อการควบคุมของระบบปิตาธิปไตย (Patriarchy) รวมทั้งการแสวงหาประโยชน์และการกดขี่ทั้งในระดับสาระและอุดมการณ์ของผู้หญิง (อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์ 2560 หน้า 268 - 269) และบทบาทและทัศนคติเรื่องการแต่งงาน ผ่านมุมมองของตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 3 สะท้อนให้เห็นทัศนคติของตัวละครที่สอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของเฮอร์ล็อค (1978 อ้างถึงใน เจตนิพิฐ ท้าวแก้ว, 2559) ได้จำแนกบทบาทของผู้หญิงปัจจุบันไว้ในข้อที่สอง คือบทบาทผู้หญิงสมัยใหม่ มีลักษณะให้ความสำคัญแก่ตนเอง สามารถขอความช่วยเหลือจากคนอื่นแทนการรอคอย แสวงหาโอกาสที่เท่าเทียมและความกาวหน้า สามารถเลือกอาชีพที่ตนเองพอใจ และแสดงพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนไปตามค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงได้

ดังนั้นบทบาทและทัศนคติเรื่องการแต่งงาน ตัวละครผู้หญิงทั้ง 3 รุ่น มีมุมมองเรื่องการแต่งงานที่แตกต่างกัน ตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 1 มีความเชื่อว่าการแต่งงานสำคัญต่อผู้หญิง คนในครอบครัวต้องเป็นผู้จัดหาคู่ครองให้ และการแต่งงานแบบบ้าบ๋า ย่าหยามีพิธีกรรมที่เคร่งครัดหลายขั้นตอนจะต้องปฏิบัติและยึดถือเป็นขนบธรรมเนียมเหล่านั้นด้วย ตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 2 ยังมีความเชื่อว่าการแต่งงานสำคัญต่อผู้หญิงและครอบครัว ถึงแม้ว่ามีทัศนคติที่ขัดแย้งกับการที่คนในครอบครัวเป็นผู้จัดหาคู่ครองให้ แต่ยังไม่มีความกล้าที่จะโต้แย้งออกไป และตัวละครผู้หญิงรุ่นที่ 3 มีความกล้าที่จะโต้แย้งกับการแต่งงานแบบดั้งเดิมของบ้าบ๋า ย่าหยาที่ต้องพิสูจน์ถึงความบริสุทธิ์ของผู้หญิง หรือการที่ผู้หญิงเก็บตัวอยู่เพื่อจัดการแค่งานในบ้าน ผู้หญิงรุ่นนี้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการแต่งงานที่หวังพึ่งพาสามีแต่ให้ความสำคัญกับความอิสระ เท่าเทียมกันในสังคม การแต่งงานและการใช้ชีวิตคู่ที่เต็มใจกันทั้งสองฝ่าย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าละครชุดจีนเรื่อง《小娘惹》 ยังมีประเด็นอื่นๆที่น่าสนใจ ซึ่งที่ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาไปนั้นเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่ง ผู้วิจัยจึงอยากให้มีการศึกษาส่วนอื่นเพิ่มเติม เช่น วัฒนธรรมเรื่อง อาหารของบาบ๋า ย่าหยา ในละครชุดจีนเรื่อง《小娘惹》 หรือศึกษาเกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมปิตาธิปไตย ในสังคมสมัยนั้น รวมไปถึงผู้วิจัยอยากแนะนำให้ศึกษาวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ของวัฒนธรรมบ้าบ๋าย่าหยาด้วย

รายการอ้างอิง

เจตนิพิฐ ท้าวแก้ว. (2559). ***สถานภาพและบทบาทตัวละครหญิงในนวนิยายของพงศกร.*** (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่

นภาพร ธนะนุทรัพย์. (2551). ***อิทธิพลของสื่อละครทางโทรทัศน์ต่อพฤติกรรมด้านจริยธรรม: กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.*** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พุมรี อรรถรัฐเสถียร. (2556). ***เปอรานากัน (Peranakan) สายเลือดลูกผสม.*** สืบค้น 11 กรกฎาคม 2565, จาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rusamelae/article/view/62915/51696

พรจันทร์ เสียงสอน. (2557). ***การนำเสนอผู้หญิงและความรุนแรงในภาพยนตร์ไทย.*** (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

พลเดช ปิ่นประทีป. (2563). ***จีนโพ้นทะเล.*** สืบค้น 27 กรกฎาคม 2565, จาก https://www.csdi.or.th/2020/02/chinese/

อติยศ สรรคบุรานุรักษ์. (2561). เปอรานากัน: บ้าบ๋า-ย่าหยามรดกทางวัฒนธรรมสายเลือดลูกผสมมลายู-จีน. ***Veridian E-Journal,Silpakorn University, 11***(3), 2740-2755.

อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์. (2560). บทความปริทรรศน์“สตรีนิยม” : การศึกษาวิธีวิทยาผ่านงานวิทยานิพนธ์ ร่วมสมัยของไทย. ***วารสารมนุษย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 14***(3), 134-148.

Lim GS, Catherine. (2003). ***Gateway to Peranakan Culture***. Retrieved on July 11, 2022, from https://pubhtml5.com/iytc/omvm/Gateway_to_Peranakan_Culture/1

Peranakan Life Malaysia. (2023). ***Peranakan Wedding Ceremony***. Retrieved on June 26, 2023, from https://www.peranakanlife.com/baba-nyonya-culture/wedding-ceremony

Sandy Rismantojo. (2021). Peranakan Batik: Cultures Connection in Indonesia, Malay Peninsula, and Thailand. ***The New Viridian Journal of Arts, Humanities and Social Sciences, 1***(2), 57-72.